



ו' עבודה זרה לה:

ואלו דברים של עובדי כוכבים... חלב שחלבו עובד כוכבים ואין ישראל רואה... משום עירובי.

ז' שו"ת חת"ס יו"ד קז

ובדבר החלב במדינתנו אשר יש פקוח הממשלה ואם יערבו חלב בהמה טמאה יענשו וגם יסגירו את העסק שלהם, שלכן ודאי פוחדים לערב יש טעם גדול להתיר... יש להתיר גם כשישראל יודעין ידיעה ברורה שהיא כראיה. וזה שאם יערבו יענשו ויצטרכו לסגור העסק שלהם שהוא הרוחה של כמה אלפים והממשלה משגחת אליהם... ולכן הרוצה לסמוך ולהקל יש לו טעם גדול ורשאי וכמו שמקילין בזה הרוב בנייא שומרי תורה וגם הרבה רבנים... אבל לבעלי נפש מן הראוי להחמיר... וכך אני נוהג להחמיר לעצמי, אבל מי שרוצה להקל הוא עושה כדינא ואין להחשיבו כמזלזל באיסורין.

אע"ג דתחלת גזירתו הי' משום חשש עירב דבר טמא מ"מ כיון שגזרו ואסרו במנין סתם אסרו כל חלב שאין ישראל רואה החליבה או יכול לראות אפי' ליכא חשש דבר טמא...

ח' שו"ת אג"מ יו"ד, ח"א מו

אפילו במקומות דלא שכיח כלל דבר טמא... אסור... וליתר שאת אברר לך איך שכל דברי רבותינו הקדושים הם כגחלי אש. התוודה לפני בלב נשבר... אחד מהבע"ב החשובים... היו קונים חלב... אצל חנווני אינו יהודי... ופעם אחת התחילו לחקור ביניהם מאין לוקח החנווני... חלב שמן... ואמר להם: אני קונה באטליט הרבה מוח של הבהמות, וממחה אותם עם חלב... ובאמת כך מקובלני, שכל גזירת חכמים, לבד טעמים הנגלה, יש עוד הרבה טעמים כמוסים...

ט' ערוה"ש יו"ד קט"ו

שו"ע (יו"ד, קט"ו, ב):

גבינות העובדי כוכבים, אסרום מפני שמעמידים אותם בעור קיבת שהיטתם שהיא נבלה. ואפילו העמידוהו בעשבים, אסורה. הגה: וכן המנהג, ואין לפרוץ גדר (ב"י), אם לא במקום שנהגו בהם היתר מקדמונים. ואם הישראל רואה עשיית הגבינות והחליבה, מותר (אגור פ' שואל).

ש"ך (יו"ד קט"ו ס"ק כ):

דלא שרי אלא כשהישראל עשאו אחר כך ומה שנתפשט המנהג שלוקחין גבינות מהשוואגין אף על פי שעושין אותן העובדי כוכבים היינו משום שנהגו לשכור הבהמות וא"כ הגבינות של ישראל הם ולא מצינו שום איסור בשום מקום בגבינות של ישראל שעשאו עובד כוכבים דעל גבינות העובד כוכבים גזרו ולא על גבינות ישראל שעשאו עובד כוכבים וכן נוהגין ג"כ שהעובד כוכבים בבית ישראל עושים גבינות הישראל וה"ה כשאין שוכרין הבהמות וקונין סכום גבינות ממנו אם כן הגבינות הם בשעת עשייתן של ישראל אבל אם העובד כוכבים עושה הגבינות לעצמו אף על פי שהיה שם ישראל מתחלה ועד סוף אסור משום גבינות העובד כוכבים כל דלא עביד ביה ישראל מעשה וכדאמרין: